

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 —
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasdos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitkór sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járás és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Ki a vívát?

Mióta Apponyi gróf a *messze jövő* választói által magát itt megünnepeltette és nagy befolyású zombori párthiveivel a város sorsát eldöntötte, gomba módra teremnek az ellenzéki jelöltek. Alig mulik nap, hogy egy újabb jelöltről ne beszél-nének. Vannak ezek között igen tiszteletreméltó nevek is, de vannak azután köztük olyanok is, hogy azok hallatára nemcsak kormányparti, de a komolyabb ellenzéki ember is józút mosolyog. A jelöltek azonban tisztavirág módjára egy napig élnek, és reménytelen röpködés után kimulnak.

Es még ez az ellentáborban történik, addig a szabadelvű párt méltóságteljes nyugodtsággal csak is egy férfiról beszél; arról, kinek tisztelet és szeretet üvedzte nevével aratta öt év előtti diadalát.

Nem szükséges sokáig kutatni ezen jelenségek okai iránt; a ki városunk viszonyait csak egy kissé figyelemmel kíséri, — igen hamar rá jön arra.

Az ellenzék, mely Zombor városát az 1884. évi könnyű diadal után már teljesen magáénak hitte, — a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával annyira tönkre silányított, hogy arra a legutóbbi időkhöz nem is gondolt, miszerint újra kísérlet tegyen az elvesztett pozíció visszahódítására.

Az ellenzék a lefolyt négy év alatt csak annyiban adott magáról életjelet, hogy *hivatalos lapjában* a közéletben szerepet játszó férfiakat sárral dobálta a célből, hogy azok tekintélyét és befolyását semmivé tegye; és elégtelenséget iparkodott szítani a város polgárai között, hogy azok az ellenzéki messiásokat várják és tárt karokkal fogadják.

De a cél nem lett elérve. A város polgárai az általuk tisztelt és szeretett férfiakra szórt rá-galmakat indignációval utasították vissza és lépten-nyomon kifejezést adtak annak, miszerint egész bizalommal csoportosulnak továbbra is azok köré, kik eddig is vezetőik voltak, kik őket tanácsaik-kal támogatták, és a kiknek tanácsaira hallgatván, soha annak kárát nem vallották.

Ezen visszataszító és akarjunk hinni, hogy az ellenzék vezérferfiainak helyeslése nélkül folytatott hirlapi piszkolódás nem tudta az ellenzék

összetartani; ahhoz az lett volna szükséges, hogy az ellenzéki vezérferfiak a választó polgárokkal az érintkezést fenntartották volna; a város köz-ügyeiben részt vettek volna és az ellenzéki pol-gárokat ügyeikben, bajaikban segítették volna.

Es mit tettek ezen vezérferfiak? Azon vá-lasztó polgárokat, akiket a választások alkalmá-val mézes-mázos szavakkal és hitegetésekkel pár-tuknak megnyertek, — a választás után teljesen magukra hagyták, többé reájuk sem hederítettek és nagy kegyet gyakoroltak az illetőkkel szem-ben, hogyha nagyuri leereszkedéssel köszönté-süket néha-néha viszonzózták. A város ügyeivel úgy mint az előtt, úgy ezután sem törődtek; még arra sem érdemesítették a város polgárait, hogy dacára annak, miszerint vagyonuknál fogva a város törvényhatósági bizottságában a város polgáiraival együtt ilhethének és a város köz-ügyeinek intézésébe befolyhatnának, egyik-másik polgár vagy hozzátartozóinak jogos érdekeit elő-mozdíthatnák, — a helyet ezen jogukat a vár-megyéniél gyakorolják. A polgárok érdekeinek és kívánalmaiknak ezen semmibe vevése annyira második természetűkké vált, hogy magukat saját személyes és nem is életbevágó, hanem csakis *kedvtelési* ügyekben is azokkal homlok egyenest ellenkezésbe tették.

Példa erre a *városi vadászterület bérbecapása*. Ezt dacára annak, hogy a polgárok általános óhaja volt, miszerint azt a polgárság vegye bérbé, hogy így üres óráikban kellemes testedző mulat-ságot élvezhessenek, az ellenzék vezérferfiain vet-ték bérbé és kizárták abból a város polgárait, még pedig már akkor, mielőtt az reájuk nézve — nem szabadván agarászni — vajmi kevés ér-dekkel bírt. *Tehát főleg azért, hogy a választat a város polgáira nézve lehetetlenné tegyék.*

Ily eljárás mellett tehát ne csodálkozzanak az ellenzék vezérferfiain, hogy ha a polgárságnak még azon része is, amely eddig velük tartott, tőlük legnagyobb részben elfordult és oda állott, ahol látja, hogy a polgárok óhajai nemcsak a választások alkalmával, hanem mindig méltányos kielégítésben részesülnek.

Látják azt már az ellenzék vezérferfiain is és azért kapkodnak fülöz, fához, hogy egy jó jelölt nevével az ellenzék súlyedző hajóján tá-madt nagy léket betömjék. Ezért a *hivatalos lap*

legújabb száma is, miután meggyőződött arról, hogy az eddigi általánosságban tartott fülentései-vel az ellenzék horgára nem birt alkalmas jelöltet csalni, — utolsó remediumként a matematikához fordul és a valószínűségi számítás segítségével, a napnál fényesebben bebizonyítja, hogy de bizony érdemes a zombori ellenzék jelöltjének lenni, mert annak megválasztása oly bizonyos, hogy annak 1892—1897. évi képviselői napidijaira még a zombori takarékpénztár is szívesen hitelez; pedig annak igazgatója a kormánypart elnöke.

Hiu erőlködések mind. A komoly ember, mielőtt nevével oda adja, fontolóra veszi a körülményeket és ha azt látja, hogy győzelemre kilátása nincs, hecc kedvéért a jelöltséggel járó izgalomnak magát ki nem teszi. Azért meg-vagyunk győződve, hogy a jelölt keresés ered-ménytelen fog maradni, vagy pedig a kivetett horgon olyan fog megakadni, a kire nézve az is dicsőség vagy haszon, hogy nevével mint jelöltét néhány hétig emlegetik.

Különbözn akár találnak komoly jelöltet, akár nem, az bennünket, a kiknek pártjához a választók nagy többsége már most tartozik, a kiknek pártja a választásokig még nőni fog, a kiknek jelöltet a jövő választásra keresnünk nem kell, mert azt már a jelenlegi képviselőnk-ben bírjuk, — vajmi keveset érdekel és mi csak örülni fogunk, hogy ha az ellenzék egy érdemes ellenjelöltet fog felállítani, mert akkor győzel-münk annál nagyobb dicsőség leend.

Hogy pedig pártunk ügyei oly jól állanak — annak oka abban keresendő, hogy mi épp az ellenkezőt tettük annak, a mit az ellenzék vezérferfiain tettek. A mi pártunk vezetői a vá-lasztás után is csak maradtak, a mik voltak előtte: tanácsadói, támogatói a polgárságnak és fáradhatlan bajnokai a város közügyeinek. A pártunk irányadó férfiai nem kívántak máshol babérokat aratni, ők megelégedtek azzal, hogy városunk javára polgártársainkkal egy a tár-sadalmi téren, valamint a város törvényhatósági bizottságában együtt működhetek. Nem képzel-hető egy társadalmi mozgalom, nem egy kivá-lóbb nyilvánulása a város közéletének, a hol nem pártunk vezetői vitték volna a főszerepet; vettek abban részt egy-ketten az ellenzék fér-fiaiból is, de sem a vezérek, sem azok, akik az

A „BÁCSKA“ tárcája.

Csók.

*Szivejad édes, sziveja ajkad,
 Sziveja ajkam lánghevét, —
 Ereimbe, mint a láva
 Édes mámor árad szét.*

*Mikor ajkad ajakamhoz
 Odatapad édesen,
 Azt hiszem, hogy mit a menny ad —
 Azt az üdöt érzem!*

*S folsóhajunk, mikor a láng
 Sziveinkben fellobog:
 — Vannak-e még rajtunk kívül
 Földön ilyen — boldogok!?*

Erdélyi Zoltán.

A MŰZSA.

Németből: Reitzer Ignác.

Már az első ismeretségük is igen költői volt, szebb, mint Elvira „a régi iskola“ regényei mellett valaha ál-modta volna. A dolog következőleg történt. Az Iphigenia nevű Göthe-egyesületben, — melyet Elvira atyja, még mint a német irodalom tanára alapított a költő emlékére — matinéit rendeztek. Elvira mint műzsa nyitotta meg az ünnepélyt. Anyja, ki már évek óta özvegy, 17 éves leánya így nyilvános szereplésébe csak nagy nehezen

tudott beleegyezni, és csakis a rendezők ékesszólása győzte le aggodalmait. Hisz fellépése klasszikus, nemes és valami dicsőségteljes; továbbá a boldogult férj egy alkotása érdekében történik, s a mi fő, Elvirának a felső leányiskolában az irodalom és szavaltából mindig kitűnője volt; most volna tehát legjobb alkalma tehetségét a kö-zönségnek bemutatni. Ruhája távolról sem oly kivágott, hogy az édes anyját nyugtalaníthatná; a leány is zak-latta anyját, mert mindenáron műzsa akart lenni, s így a világ rendje szerint leszávazták a kincsét féltő anyát.

Elvira fehér műsaruhában megnyerő, elragadtató szép volt, haja szépen elkészítve, kifogástalanul, minden hiba nélkül szavalt, habár kissé elfogultnak látszott, de ez is a fiatal műzsa előnyére volt. Nem lehetett tehát csodálni, hogy az ünnepi óda költője beleszeretett a fiatal műzsa. Ez egyike volt azon fiatal írónak, kik-nek realizisztikus műveit Elvirának filozofus olvasni, ő minden hímezés nélkül kijelentette az özvegy anyának, hogy lett költővé: pénzre lévén szüksége, s miután a rendezők jól megfizették fáradságát, megírta nekik a költeményt. Ez ugyan kis tuss volt Elvira ünnepies hangulatára, de azért mégis el volt ragadtatva önönma-gától; hisz csak meg kell gondolni, husvétkor hagyta el az iskolát, s most már műzsa, zajosan meg lón tap-solva, s egy valóságos író hódol neki.

Szép, magas, habár kissé túlságos komoly férfi volt, de szemei villogtak, valahányszor rá nézett; egy-szer azt mondta, „ha Göthének ily műzsa volt, akkor Iphigeniája nem volt neki keserves.“ — Ő természetesen erre nem talált feleletet, de mit is mondott volna, hisz oly hangulatban volt, mint még soha azelőtt, arca égett a tüztől, szive dobogott, — alig tudott szóhoz jutni.

Néhány héttel később mennyasszony és vőlegény-ként szerethették már egymást, mintha csak önkényte-lenül következett volna ez, úgy látszik, ez volt rendel-tetésük.

A férfit, kinek higgadsága és komolysága ismeretes volt, elfogta szenvedélye, mint az emésztő tűz; s hogy is tudott volna a fiatal leányka ily lángoló sze-

relemnek ellentállni? Legédesebb álmai teljesebbé se mentek, reá nézve az édes való majdnem megfoghatlan volt, alig hihette, hogy ily boldog is lehet!

Eles anyjának természetes, még némi aggodalma és gondja volt, leánya oly fiatal, még ártatlan gyermek, fogalma sincs még az élet komolyabb oldaláról és a házasság követelméiről; de ilyenkor Albert, a boldog vőlegény, mindig azzal nyugtatta meg, hogy majd min-denbe beleéli magát.

Elvirának semmiféle aggályai sem voltak, ő Albertet végtelenül boldogítani akarta, piciny szive telve volt a legjobb elhatározásokkal és a legszentebb érzelmekkel. Vőlegénye versben és prózában bizonyította, mennyire boldog, közös életük is csupa boldog percekből álljon, hisz Elvira műzsa volt, — a ki annak is érezte magát és ezen hivatásától teljesen át volt hatva. Igaz, hogy a háztartáshoz még nem sokat értett, de hisz édes anyja közel lakott, könnyen lehetett hozzá tanácsért fordulni, különben is volt már kitűnő szakácsnője. Konyhája min-den szükségességgel fel lón szerelve, de a sütéshez, főzés-hez úgy sem ért rá, mert mint férjének műzsa más teendői voltak.

A nászutat is megtették, midőn Albert pénze már fogytán volt, azt mondotta szeretett feleségének: Leg-főbb ideje, hogy ismét komolyan munkához lássak. Elvira örült eme kijelentésének, habár megkezdett művédert nem nagyon tudott lelkesülni. Egy regényt írt, a munkásélet-ből merítve tárgyát; nem tudta felfogni, miért foglalko-zik éppen a munkásokkal, de végre belátta, hogy a szegé-nyek között is lehetnek érdemes emberek, s azok is bir-hatnak nemes szívvvel és szép érzelmekkel. Albert az ily és hasonló megjegyzéseket rendszeren mosolylyal fogadta, a mint az ember egy kedves gyermek csevegésén el-mosolyog. — Elvira úgy képzelte férje munkáját, hogy az komolyan gondolkodva fog órákig gondolkodva asz-talanál ülni, s majd egy tekintetével, majd egy szavá-val felvillanyozza; ha pedig Albert egy oldalt felolvas neki, megjutalmazza ezért csókjaival. De egész máskép volt. Férje mindenekelőtt felkeresett különféle gyári helyiségeket, műhelyeket, majd pedig elment a munká-sok lakására, meglátogatta gyűlékezési helyüket, a pálinka-

ellenzéki heccekét csinálják, hanem azok, kiknek politikai hitvallása nem a feltűnési vágyban, nem a személyes bosszuban, hanem a tiszta meggyőződésben leli forrását.

Amit pártunk vezetői tettek, tette azt még fokozottabb mértékben városunk országgyűlési képviselője. A törvényhozási működés által igénybe nem vett idejét folyton közöttünk töltte, legfőbb törekvése az volt, hogy a polgárság óhajaival megismerkedjék, hogy tájékozva legyen a város közügyeiben; hogy azután ha kell, azoknak felsőbb helyen lelkes szószólója lehessen. Sok esetet tudnánk felhozni, a hol országgyűlési képviselőnk fáradhatlan buzgalma és a felsőbb helyeken birt befolyása városunk ügyeinek kedvező elintézésére döntő sullyal birt, — de csakis néhányat sorolunk fel.

Ilyen a fogyasztási adópótlék szedhetési jogának kieszközölése; mely jog a városnak 15—16 ezer forintnyi jövedelmet biztosít évenként, mely uton a város megadóztatja azokat, akik a város közterheihöz különben mivel sem járulnának és a mely adópótlék nélkül kénytelen volna a város az egyenes adó után az eddiginél 7—8 százalékkal több városi pótdadót adófizető polgáraitra kivetni. Ilyen, csakis kevés város által élvezett kiváltságért érdemes volt a városnak az italmérsi adóért 2—3000 frttal több bért fizetni azon összegnél, mint a melyet a városi közgyűlés egyoldalul, a nélkül megállapított, hogy előzetesen a pénzügyminiszter szándékát tudta volna, de a mely bér épp a képviselő közbenjárása folytán lett a pénzügyminiszter részéről az általa követelnél sokkal alantabban oly méltányos összegben megállapítva, hogy azt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Ilyen a város felmentése, a város határán átvonuló műutak fentartási költségei alól, mely fentartási költségek a legesekélyebb számítással 7—8000 forintra rugnak.

Ilyen végre legújabbán a fogyasztási adóknak a legközelebbi 3 évre a város által az eddiginél 3500 forinttal előnyösebben történt bevétele. Képviselőnk három ízben járt fent ez ügyben a pénzügyminiszternél, kieszközölte, hogy dacára annak, miszerint a pénzügyminiszternek idegen vállalkozók által a város ajánlatánál sokkal kedvezőbbek tétettek; tekintettel a város viszonyaira, annak ajánlata fogadtatott el; mi által a polgárság amaz óhaja, hogy idegen vállalkozók bosszantásaitól és zsarolásaitól megmentessék, — teljesedésbe ment.

Ezt különben, mind tudják a város polgárai, kik közül több százan vették igénybe képviselőnk fáradozását saját ügyeikben is, és így azokat nem is lett volna szükséges itt felsorolni sem, hogy ha az ellenzék hivatalos lapja, szokott jóakarásával ennek ellenkezőjét nem állította volna.

Mindezeket tekintve véve, száználmas mosollyal szemléljük az ellenzék hiu erőlködését, teljes higgadsággal, de nem elbizakodottsággal tartjuk össze pártunkat és teljes bizalommal nézünk a választás elé, melynél a város választóinak igen nagy többsége lelkesülve fogja kiáltani: „Éljen Kockár Zsigmond, szeretett képviselőnk!”

Zombori.

Fehér Ipoly jelöltsége. A pannonhalmi főapát díszes állása megüresedvén, három jelöltet emlegetnek, kiknek reményük lehet a főapáti szék elnyerésére. Ezek közt van Fehér Ipoly, a szegedi tankeletti főigazgató is. Kivül még Kovács Abelt és Francis Norbertet emlegetik. A három jelölt között — egy fővárosi lap értesülése szerint — legtöbb reménye lehet a főapáti méltóság elnyerésére Kovács Abelnek, ki jelenleg a szent Benedek rend összes jóságainak igazgatója s általános tiszteletnek és becsülésnek örvendő kartársai körében. A választást titkos szavazás dönti el.

Állami jóságok eladása. A pénzügyminiszter a jövő évre több állami jóság eladását vette tervbe, ezek között van a tovarisovai „Sultoran” nevű föld (b. é. 83.916 frt) és a torzsai 3. számú bérlet (b. é. 53.906 frt) is.

Tornaversenyek rendezését a jövő évre is célba vette a közoktatásügyi miniszterium. Az idén Budapesten rendezett s a kezdet nehézségei mellett is általános hatásában jelentékeny első országos tornaverseny megmutatta, hogy a tanuló ifjúság testi nevelésének fejlesztése érdekében felette kívánatos lenne az ily versenyek intézményét majd országos és egyetemes jelleggel, majd az ország főbb pontjain esetleg kisebb keretekben és szűkebbkörű speciális célokkal állandósítani. Az első országos verseny tanulságai után reméli a közoktatásügyi kormány, hogy a rendezendő versenyek ezentul még üdösebb hatással lesznek az iskolai tornázásra és testedzésre s úgy az iskolák körében, mint a közvéleményben mindinkább fejleszteni fogják azon célok méltánylását, melyek felé a mai kor iskolai tevékenységének valóban harmónikus nevelés érdekében törekednie kell.

Budapest, 1891. november 19.

n—. Mérges Ugron, nem juthatott be a delegációba, ezt lehetőleg kompromittálni s működését megnehezíteni, de hiszen vigasztalhatja magát: ott vannak a „nemzeti” párt korifeusai, megtesznek azok mindent, hogy kompromittálják — önmagukat.

Apponyi a külpolitikában csak a Dardanellák kérdésében tért el a külügyminiszternek a többség által teljesen helyeselt politikájától. Azt szerette volna ugyanis, hogy az orosz hajók átvonulása tekintetében monarchiánk ne elégedjék meg sem a porta elhatározásával — mely a Dardanellák iránti nemzetközi jogokat épségben hagyja — sem a többi hatalmaknak abba történt belenyugvásával, hanem kifogásolja a portának azt a magyarázatát, mely szerint a föl nem szerelt és föl nem fegyverzett orosz hajók hadihajóknak nem tekintendők, tehát a szoroson való átmenetelük — mint más államok hajóinak is — megengedhető. *Azt óhajtott volna Apponyi, hogy monarchiánk, elválva a többi hatalmaktól, kössön bele Oroszországba, akkor, midőn Törökország, Anglia s Olaszország a legérdekeltebb felek, nyugodtak. Ez által el lehetett volna ugyan érni, hogy a hatalmakkal való szolidaritásunk megszakadjon és esetleg Oroszországgal háborúba keveredjünk, de ez csak akkor volna helyes, ha e háború megindítása volna a cél s arra csak ürügyet keresnénk. De hát monarchiánk a hármasszövetségben a béke főtartásának hiva, annak pedig, hogy Oroszországot esetleg lefegyverzésre kényszerítsük, még nem érkezett el a hármasszövetségi szerződés szerint meghatározott alkalma, s így ideje sem. Az is furesa volt, hogy Apponyi a bolgár fejedelm elismerését követelte, mielőtt a szultán őt megerősítette volna; pedig hát minden külügyben dolgozó politikusknak tudnia kell, hogy e megerősítésre nézve a berlini nemzetközi szerződés a török*

portára bizza az első lépést, mely ezt halasztja az Oroszországgal való háború elkerülése tekintetéből, halasztja pedig a békehatalmaknak: a hármasszövetségnek s Angliának teljes beleegyezésével. Amint látjuk, a nemzeti párt nem veszi tekintetbe a nemzetközi jogot s nagyon *háborus irányzattal* tárgyalja a külügyi kérdéseket.

S csodálatos, hogy e párt, mely a vele a választásokra szövetkezett a szélsőbal iránti háladatoságból — ennek „revanche pour le Világos” jelszavához hiven — a monarchiát Oroszországgal háborúba akarja keverni, ugyanakkor az e háború esélyére való egyetlen erősségünket, a hadsereget akarja szervezetében megbolygatni s így gyöngíteni. Azt mondják Apponyi, Beüthy s egész pártjuk, hogy ők az 1867-iki közjogi alapon állanak, mely a hadsereg egységét meg hagyta; de ez csak *beszéd*: követeléseikkel, a „nemzeti” elnevezés fölvétele óta még inkább kiélezett politikájukkal a monarchia megdöntésére irányuló Kossuth-politikának, a hadsereg egysége ellen ugyane Kossuth-politika érdekében dolgozó szélsőbalnak tesznek veszélyes szolgáltatásokat. Veszélyes politika az, melyet a szélsőbal hatalmi érdekből szövetkezett Apponyi-párt követ, mert a magyar állam csak az 1867-iki alapon felépült monarchiában találja meg biztonságát az őt fenyegető orosz veszély ellen, s a magyar nemzet csak e biztonságban szilárdíthatja meg nemzeti felsőbbbségi legitím hatalmának erősségeit az Európaszerte most uralgó nemzetiségi elv tényé válási küzdelmeinek hullámcsapásai dacára és ellenére; csak az 1867-iki közjogi alapon sarkaló politika biztosíthatja a magyar állam területi integritását s a magyar nemzet kulturái s politikai uralmát szent István birodalmában, míg e politikának a szövetkezett nemzeti s szélsőbal pártok törekvései szerinti megdöntése szétrobbantaná a monarchiát s a magyar állam s a magyar nemzet ellen fölszabadítaná a most éppen a monarchia szervezete által lekötött s paralizált nemzetiségi elvet összes romboló hatalmával együtt.

Nagy bünt követett el az Apponyi-párt, midőn uralomra kerülése érdekében a Kossuth-politika forradalmi jellegű párthiveivel a választásokra szövetkezett. Megboszolja ez magát rajta, mert a szövetkezés miatt szélsőbal szájíz szerinti jelszavakat kell használnia, melyekkel csak a szövetséges párt malmára hajtja a vizet s ahelyett hogy ennek tábortól hivatkozhat — erre a szövetkezés miatt nem is dolgozhatik — saját hivatkozhat tábortáborába s vesztí oda menthetlenül a szélsőbal politika csábos ábrándképeinek kifestése révén.

Igy állván a dolog, meg vagyunk győződve, hogy a nemzetnek a közelgő választásoknál könynyű lesz az ítélet, hogy melyik pártra adja szavazatát: a nemzeti-szélsőbal szövetségekre e, akik a magyar állam s nemzet halálos ellenségének, a nemzetiségi elvnek kedvező Kossuth-politika üznek, vagy a mostani szabadelvű többség-e, melynek politikája s ennek végrehajtója a Szapáry-kormány a nemzet jövőjét s nemzeti megszilárdulását föltétlenül biztosító 1867-iki közjogi alap fentartásának rendületlen védelmezője.

Meg vagyunk győződve, hogy az ítélet könynyű s az 1867-iki alap ellenségeire lesújtó lesz.

méréseket, hogy tárgyhöz szükséges tanulmányokat tegyen. Elvira ezt fel sem foghatta, elégnék gondolta, ha ezen részleteket csak felületesen írta le, s ha egyben-másban tuzozna is, az mit sem árthatna. — Otthon kellett ülnie és unatkozni, igazságtalan volt irányában ügyvezetett tanulmányait. Midőn eleinte Albertnek arról panaszkodott, ez csak nevetett, máskor egy türelmetlen kézmozdulattal félbeszakította panaszló beszédjét, később pedig barátságosan hangon — minőt Elvira még sohasem hallott tőle — megjegyzte: „Kérlek, ehhez te nem értesz.” Ezen megjegyzésére a fiatal asszonyka hangos sírásra fakadt, a mi természetesen Albertet is meghatotta és a legédesebb kibékülési jeleket következtek.

Végre az előtanulmányok is be lőnek fejezve és Albert munkához látott; de ez sem ment úgy, mint Elvira képzelte. Himzésével mellé ült, a mint azonban ott egy darabig dolgozott, közbe közbe férjére mosolygott, ez nyugtalan lett és végre megszólalt: Bármenynyire szeretem közellétedet, de most azt kerülnöm kell, tekintetted zavar; hogy dolgozhassam, nyugalomra van szükségem, már a kis ollód nyirkosága is bánt, kérlek, tölj az ablakhoz! — Hát az ollója bántotta, majd hogy ismét sírni nem kezdett, de különben oly szépen beszélt hozzá, a miert is elnyomta fájdalomát és az ablakhoz ült. Boldogító álmai nem nagyon teljesedtek. Így multak napok. Albert rossz hangulatban volt, munkája nem haladt kívánása szerint; most volt ideje, hogy Elvira misszióját teljesítse, sikerült is neki őt némileg szórakoztatni, nevetésre bírni, de ezzel nem segítette őt elő munkájában. Végre kérte feleségét, menne a másik szobába, nagyon könnyen lehet őt zavarni, mert hol felkiált, hol csörömpöl kézimunkájával, vagy megjegyzést tesz a járó-kelőkre, szóval ő nem tud így dolgozni. Elvira erre duzzogott, minek nőtült, ha mindegyik más szobában legyen? Hisz részt akar venni munkájában, azt előmozdítani — ennél ő közbevető: Igen, azzal előmozdíthatod munkámat, ha nem zavarod szokásaimat. De ő nem sejtette, hogy oly különös sajátosságai vannak, félnapokon át egyedül van, míg Albert dolgozik. Néha lálat kifogást hozza bemenni, néha vigyázatlanságból,

vagy feledékenységből is berohant hozzá, mire Albert nevetett és megcsókolta, de néha bizony bosszus volt. Ilyenkor kellemetlen kis jelenetek állottak be; azzal vádolta Elvirát, nem érti őt, de ő mindig jó szándékára hivatkozott, hogy őt lelkesíteni akarja. Így mindig helyreállott a béke, habár bensőleg az asszonyka csalólvá érezte magát, férje ellenben neje viselkedése felett kissé haragos volt.

Egy napon férje ismét nagyon zárkózott volt, regénye már végére járt, a mivel különben igen megelégedve vala, csak egy alkalmas befejező fordulat hiányzott még, a mi sehogy sem jutott eszébe, el is sietett a háztól, hátha egy magános sétán a kellő hangulatra jő. Elvira leverten otthon maradt. Most megjött az alkalom, hogy Albert műzsája legyen, tanácsal akar neki szolgálni, segíteni kíván neki, le is ült, gondolkozni kezdett a regény fölött, melynek minden egyes részletét ismerte; de semmi sem jutott eszébe; mégis nehéz lehet, valami alkalmasat kitalálni. Hazajött most férje, de még mindig szótlan volt, ő pedig égett a vágytól gondoljait megszüntetni. Mond el csak kedvesem kérte őt — mily fordulat hiányzik még művedhez, mert nem tudom határozottan; hátha nekem valami jó eszembe jutna? Nem, nem, szabódott ő — nem szeretek most munkámról senkivel sem beszélni egészen elvesztem olyankor a fonalat, nem tehetem ezt. Hozz inkább valami enni valót, és kérlek, ne zavarj! — Tetszik hideg peccsenye délről? — Nem bánom, de valami savanyut is kérek hozzá, ha lehet, burgonyasalátát. — Istenem, milyen prózai Albert, az étel fölött gondolkodott, s éppen burgonyasalátát kíván, azt ő pedig nem szerette. A szakácsné nem volt itthon, hisz még nem vala a vacsora ideje, neki pedig nem volt nagy kedve salátát csinálni, s az igazat megvallva, nem is tudta az elkészítés módját, igaz, hogy kéznél van a szakácskönyv, de férje várhatna is, míg haza jő a szakácsné. Bevitt Albertnek a hideg peccsenyét a kívánt salátával, de ez észre se vette hiányát, nem is szólt mást, mint: Kérlek ne zavarj többé! Elvira többször benézett a kuleslyukon, férje még mindig kedvetlenül ült asztalánál, de nem írt, tehát nem találta még el; mit is csináljon,

hogy segítsen rajta? Mily szellemes volt ismeretségek első idejében, mily könnyen tudott akkor prózában és versben írni, hátha emlékezetében feldéznék ezen elmúlt időt? Merész gondolat támadt. Bement öltöző szobájába, a hol műzsáoltzete volt, hamar magára vette, leeresztette szép haját és virágot tűzött abba. Így bért férjéhez és mosolyogva szólott hozzá: Hadd maradhassak nálad, segítsek neked gondolkodni. Albert eleinte szótlanul nézte feleségét, de mintha megértette volna, te kis bohó! — Elvira sirva rohant ki, kikeresett egy köpenyt, magára öltötte, édes anyjához sietett azon elhatározással, hogy ott hagyja szívtelen férjét. Anyja csak hidegen fogadta hazatérő leányát és azonnal visszakísérte férjéhez, ott is maradt, hogy a fiatal házaspárt kibékítse. De Elvira makacsul dacoskodott, ő volt a sértett, nem akarta az első lépést megtenni. Albert viszont úgy találta, hogy nincs mit megbánnia, felesége csak a megérdemlett rendretasítást kapta; s így megmaradtak duzzogva, haragosan alig egymásra tekintve. Így multak ismét napok, Elvira folyton figyelemmel kísérte férjét a kuleslyukon át, ki nem rég meglehetősen izgatottan jött haza, s egyenest szobájába ment. Asztalánál ült, fejét lehajtva, s mint látszott, gondolatokba merülve. Elvira tudta, hogy a kiadójánál volt, de azt nem tudta, vajjon a regény be van-e már fejezve, mert férje utolsó időben nem is beszélt arról. Az újságból, melyben műve megjelent s melyet Elvira figyelemmel kísért, tudta, hogy az már befejezéséhez közeledik; talán e miatt voltak kellemetlenségei, mert „A néptribun” utolsó folytatásai feltűnő rövidiek voltak. Bizonyára nem kész, szemrehányást tettek neki, talán komolyabb összekocanása is volt; s ellenállhatatlanul férje iránti mély részvét támadt szívében. Most felállt és csengetett, a szakácsné ismét nem volt hon, anyjával elment bevásárolni, azért Elvira nyitotta ki, de csak kis résnyire az ajtót és beszólt: Kiváns valamit? Valami ennielót kérek, hisz nem ettem reggel óta.

Ez egyszer a fiatal asszony készséggel sietett a konyhába, a hol sonkaszaláták és délről maradt főtt burgonya volt. Hátha most hamar burgonyasalátát csinál,

nálna
szerin
de la
megsz
vörös
még n
szakac
hamar
A salá
gonyva
tát csil
készte
helyébe
gét ke
gazdas
kedven
Elvira.
egy fia
és az e
maguké
— állá
— Nem
közel v
figyelm
az élet
lesz, s
összetű
igazít
csókolt
írászat
egyszerr
ostoba b
dékény
élnie! C
hisz ez i
jó ízt t
azért tiz
gonyát t

Melléklet a „Bácska“ 91-ik számához.

Helyi és megyei hírek.

A torontáli főispán beiktatása. Torontáli megye Bácsmegyét is meghívta, alispánunk utján, az újonnan kinevezett Rónay Jenő torontáli főispánnak e hó 28-án tartandó ünnepélyes beiktatására.

Katonai szemle. Laban Rezső ezredes, házi ezredünk parancsnoka, az újoncok kiképzésének megvizsgálása végett pénteken és szombaton városunkban időzött.

Kinevezés. Kopp József, bajai kir. járásbírói irnokot a szabadkai kir. törvényszékhez segédtelekkönyvvezetővé nevezték ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Róka Károly, vulkáni I. oszt. vámszedőt, az újvidéki fővámbivatalhoz III. oszt. ellenőrré nevezte ki.

Áthelyezés. Mautska Gyula bajai, és Sárecz Ignác siklósi VI. osztályu kir. adóosztályok sajtó kérésükre kölcsönösen áthelyezték.

Áthelyezés. Schiff Miksa, ó-becsei csendőrszervező, Újvidékre helyeztetett át.

Fegyelmi eljárás és felfüggesztés. Sándor Béla főispán ur, Gombos Zsigmond zentai gazdasági tanácsnokot, a városi földkéz bérbeadása körül kiderült mulasztások folytán állását felfüggesztette, Boromisza polgármester ellen is elrendelvé — a köteles ellenőrzés elmulasztása miatt — a fegyelmi eljárást.

Törvényszék Baján. A törvényszék visszaállítása érdekében Baján élénk mozgalom indult meg. A napokban nagy értekezlet volt a városban, melyen elhatározták, hogy a törvényszék céljaira 50.000 frt értékű palotát ingyen ajánlanak fel az igazságügyminiszternek. A törvényhatósági bizottság jövő havi közgyűlésén szintén foglalkozni fog ezzel a városnak egyik legvitalább érdekét képező tárggyal.

Pályázat van hirdette a bajai kir. adóhivatalnál betöltendő VI. osztályu adóosztály állására. Határidő december 2.

Az alispán Ó-Kanizsán. F. hó 18-ika s 19-ike ünnepé lett Ó-Kanizsán, azon alkalomból, hogy Schmausz Endre alispán Ó-Kanizsa és Martonos község közt levő megyei ut kijavítási munkálatainak biztosítása s a tisztai komp átjáró díjtételeinek megállapítása céljából Röck folyamennök, Jeney államépítészeti kir. mérnök és Schlagerter vármegyei főügyész társaságában Ó-Kanizsára érkezett, megorvoslandó két régi bajt, különösen az első, az úgynevezett csurgói rossz utat, mely már Lovászy alispánja idejéről vajdásában leledzett. A ragaszkodás, mely minden egyes, bár ritka alkalommal kifejezésre jutott, ha az alispán Ó-Kanizsára érkezett, most fokozottabb mértékben nyilvánult. Az indóháznál vendégeinket a község nevében Mihály Sándor községi jegyző üdvözölte, őszinte örömet fejezvé ki a felett, hogy az alispán Ó-Kanizsát látogatásával megszerencsélte, mire az alispán ur megköszönte a szives fogadtatást s azon bizsmének adott kifejezést, hogy ez óráció nem az ő személyének, hanem azon állásnak tulajdonítatik általa, melyet a vármegyénél ez idő szerint elfoglalt. Innen a hosszú kocsióra, a bandérium, és önkéntes tüzoltóegylet kísérték a községbe az alispán urat, ki egyenesen a községhez hajtatott, hogy a már említett utszakas kijavítását árlejtés útján biztosítsa; majd a róm. kath. plébániára szállt, mire az önkéntes tüzoltóegylet fátylaszénével tisztelte meg, a község üdvözlőt Roxer Gyula községi orvos tolmácsolta. — 8 és fél órakor az ünnepelt tiszteletere a nagyvendéglő disztermében 80 terítékű bankett volt, melyen — more patrio — a szebbnél-szebb felkötözöttökben nem volt hiány. Igy a többek között Szerdahelyi János koronás királynénkra — névnapja előestéje alkalmából — s öfelségére emelte poharát a község élkes éljenzése közepette. Az alispánt ékes szavakkal Katona Sándor, Szerdahelyi János s Koner János községi bíró köszönték fel. Dr. Roxer Gyula magas rüptü beszédben az Ó-Kanizsán rövid idő múlva létesítendő közművelődési egylet védnökségét ajánlja fel az alispánnak, kérvén ez irányban támogatását, — mit is az alispán ur pártfogolni, illetve annak védnökségét elfogadni szívesen ajánlkozott. Schmausz Endre alispán ur ugy ezen, mint a többi felköszöntésekre adott válaszában biztosítja a

nálna? Gyorsan utána lapozott a szakácskönyvben, — szerint ugyan frissen főtt burgonyát kellene venni, — de ha nincsen? Majd megkísérli ezekkel, de siettében megsírozta kezét s ruháját, köntényét is leöntötte a vörös ecettel; de nem baj, ugy se néz rá férje, hiszen még mindig duzzog, majd azt hiszi, a mama, vagy a szakácsné készítették el. Bevitte az ételt szobájába, s hamar kiszurranni akart, csak az ajtónál szölt vissza: A saláta talán nem a legjobb, mert nem volt friss burgonya! — Milyen figyelmes vagy Elvira, burgonyasalátát csináltál. Ijedten megállt, tehát észrevette, hogy ő készítette el — szerelmelem szerelemből. Egyszerre helyéből felugorva örömmel felkiált: Meg van, s feleségét kezénél fogva, mondá: Burger Ágost hazajő és gazdasszonya, ki tegnap felmondta lakását, eleje teszi kedvencé ételét — a burgonyasalátát. Most csak tudta Elvira, hogy miről van szó, Albert hóse, Burger Ágost, egy fiatal munkás, — ki meghasonlott embertársaival és az egész világgal, mert nem akarták megérteni és magukévá tenni terveit, szerinte emberboldogító ezek, — állását elvesztette és kétségbeeséséhez közel volt. — Nem tudod Elvirám, Burger már kétségbe van esve, közel van öngyilkosságához, de ép háziasszonyának figyelme, a jóindulat ezen csekély vonása visszaadja őt az életnek. Te mutattad meg nekem az utat, ugy is lesz, s még ma átadom a beféjezett kéziratot, komoly összetűzésem volt e miatt, a mi valóban bántott. De te igazi műzám vagy, Elvira! S e szavaknál homlokodon csókolta feleségét. A nélkül, hogy az ételhez nyulna, iróasztalához sietett; felesége szólanul állt mellette, most egyszerre műzámja lett, szennyes, zsiros köntényében az ostoba burgonyasalátával, s csak azért, mert küssé engedékeny és jó volt hozzá. Igen, ebbe bele kell magát élnie! Csendben, szólanul kiment, hogy ne zavarja, hisz ez is a műzsa szerepéhez tartozik; majd fog ezután jó izát enni, s tudta, hogy most már minden jó van. De azért tiszta köntényt vesz s a szakácsnőtől friss burgonyát tetet oda.

közönséget, hogy Ó-Kanizsa minden jogos igényeit erélyesen támogatni fogja, de mint a munka embere, mindenestre követelni is fogja, hogy az alantas közegek kötelezettségüknek. A hivatalos dolgokban itt idéző Appel Ede apátplébános s ker. esperes urról való megemlékezése után — ki ez alkalommal az elemi iskolák egyrészt is meglátogatta — rokonszenves hangon szól a diés szabadságharcban soha meg nem hátráló, most azonban megfutandó, szökni készülő Kafa Gyula. A kedélyes társaság késő éjjelig maradt együtt a legjobb hangulatban. 19-én az alispán megszömlélte a kijavítandó utszakast s a Torontáli megyei érdekeltségeket a tisztai komp átjáró díjtételeit. Este pedig az Ó-Kanizsai ifjuság is kimutatóndó tisztelettel az alispán iránt, a helyi négyeletk javára f. hó 22-én megtartatni szándékolta Katalin bálát erre a napra helyezte át, melyben az alispán ur megjelenvén, még a táncban is részt vett s kedves modorával a közönséget lebilincselte. Az alispán ur 20-án reggel körülkötött Martonosra ment.

A szini kerület. A tervbe vett megyei szini kerület ügyében, mint már jeleztük, a jövő hó elején értekezlet lesz Szabadkán. A múlt napokban a bajazombor-újvidéki vasut ügyében tartott értekezlet alkalmával szóba hozották ezt is. Polgármesterünk ugyanis felhasználva az alkalmat, fölvetette ezt a kérdést. A város meghívót kapott az értekezletre, hogy küldjön ki két oly tagot, akik jogosítva lesznek végérvényesen intézkedni a város nevében. Az egybegyűlt bizottsági tagok véleménye azonban odairányult, hogy a város ily teljhatalmu megbízottakat ne küldjön ki; küldje ki dr. Csíhás polgármestert és egy szinügyi bizottsági tagot, de ezek természetesen a város közönsége elé terjesztik jóváhagyás végett amaz intézkedéseket, amelyek a szabadkai értekezlet eredményét fogják képezni. Fölvetetett itt egyben amaz eszme is, hogy annak idején proponálandó az értekezletnek, mikép nem lenne-e jobb és helyesebb 2 szintársulatot szerződteni a szini kerület részére? — Valószínű tehát, hogy a város legközelebbi közgyűlésén ily értelmű indítvány fog ez ügyben tétetni.

Esküvő. Vörös Tibor, m. kir. honvédszázados, e hó 28-án vezeti oltárhoz e lapok kiadótulajdonosának, Bittermann Nándornak leányát, Hermina kisasszonyt a helybeli róm. kath. templomban.

Államhivatalnokok és a katonaszolgálat. A napokban bocsátott ki a következő miniszteri rendelet: „Tekintettel az általános védkötelezettség, különösen pedig a véderől szóló 1889. évi VI. t. c. következtében megváltozott viszonyokra, az az eddigi szabály, mely szerint hadkötelezettségük lerovása végett bevonuló állami tisztviselőknek és szolgáknak, a hivatalból tényleg bekövetkezett eltávozásuk napjától számítva még három havi szabályszerű fizetés kiszolgáltatott, hatályon kívül helyezettük s e helyett szabályul szolgál: 1. Ha a hadkötelezettségben álló állami tisztviselők, ideértve a gyakornokokat is, továbbá altisztek és szolgák, hadszolgálati kötelezettségük lerovása végett akár a rendes három évi tényleges szolgálatra, akár mint egy évi önkéntesnek beszoálltának: — rangjuknak és hivatali minőségüknek megtartása mellett számfellettiekké válnak s állomáskü betölthető; eltávozásuk napjától illetményeik azonnal beszoálltandók és a már felvett illetményeken felül egyéb javadalmazásban vagy segélyben nem részesíthetők. Tényleges katonai szolgálati idejük elteltével, mely szolgálati idő polgári államszolgálatba ily esetekben beszámítandó, a tartalékba történt áthelyeztetésükre vagy szabadságoltatásukra vonatkozó okmányaik felmutatásával 30 nap alatt — különben hivatalvesztés terhe alatt volt előjáró hatóságuknál jelentkezni tartoznak, a mely hatóság az elhelyezés céljából hatáskörén belül intézkedik, esetleg jelentést tesz az illetékes miniszterhez és saját költségükön újból leendő elhelyeztetésük előbbi illetményeik utalványozása mellett feleltük rendelkezik. Hasonló elbánás alá esnek az államszolgálatban álló és ténylegesítés céljából próbaszolgálatra bevonuló cs. és kir., valamint m. kir. honvédtartalékos tisztek is. 2. Állami szolgálatban álló azon cs. és kir., valamint m. kir. honvédtartalékos tisztek, kik az előléptetési jog megszerzése céljából, de mindenkor előzetesen nyert szabadság alapján vonulnak be tényleges szolgálatra, szabadságuk idejének tartama alatt is illetményeik élvezetében maradnak. Ugyanígy elbánásban részesülnek a többi, még hadkötelezettségben álló állami tisztviselők, altisztek és szolgák is, midőn az időleges fegyvergyakorlatra behivatnak. 3. Mozgósítás esetében behívott tartalékosokra nézve az 1878. évi július hó 18-án 1245. M. E. sz. a. kiadott szabályrendelet irányadó, a mely szerint csak azok a tisztviselők nem kötelesek bevonulni a kiknek az előjáró hatóság által az évről-évre kért felmentés megadatott, viszont azonban a bevonult tisztviselők fizetése a mozgósítás alatt épségben marad.“

Köszönetnyilvánítás. Az Ó-Kanizsai ifjuság által a helyi két négyelet javára rendezett s Schmausz Endre alispán ur itt lében f. hó 19-én a nagyvendéglő disztermében megtartott zártkörű Katalin-bál alkalmával felülfizettek: Schmausz Endre 5 frt, dr. Tukats Ádám 1 frt, Ladányi József szeml 1 frt, Kaszovitz Mórné 80 kr, Grüner Jakab 60 kr, Kafa Gyula 40 kr, N. N. 40 kr, Králj Adolf 40 kr, Dukay Lukácsné 40 kr, Kossányi Nándor 40 kr, Szilágyi György 20 kr és Laczkó Sándor 20 kr. A nemes szívű adakozóknak a bált rendező ifjuság hálás köszönetet mond.

Öngyilkosság félelemből. Virágh Kálmán fiatal kereskedő Szabadkáról jövet elmulatott a Ludas határában levő bugyi csárdában. Bunyevác fickók itatták és elszedték értéktárgyait, sőt a csapláros még a kabátját is leszedte. Virágh elkeseredésében hajnal felé megugrott és Horgos felé haladt. Egyszerre látta, hogy a csárdából egy fekete subás alak jön utána lovon. Virágh megjött, hogy a lovas talán agyon akarja tüni, és a magánál rejtgetett revolverrel sziven lötte magát, mire a lovas megfordult és elvágta. Kevésdel azután arra hajtattott Korossy Emil evang. lelkész. Ez villájába vitte a sebesültet és ápolta, de hasznalt, mert belehalt sebeibe. Irataiból kitért, hogy gazdag karcagi család gyermeke.

A Tisza-szabályozás folytatásáról és ezzel kapcsolatban a Ferencz-csatorna tisztai torkolatának rendezéséről a földmívelési miniszter a jövő év folyamán törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé.

Negyvennyolcas magyar zászló Oroszországban. Egy bácskai származásu magyarasszony Krimből, Berdjanszka ozódi tengerparti városból levelet irt a napokban a 48-as kiállítás rendezőségének. Azt írja ebben a levélben Putnik Mária, Putnik Bélának, Bácsmege 1848-diki alispánjának s a Bercsenyi szabadcsapat parancsnokának leánya a ki az említett oroszországi városba ment férjhez, hogy Kisityov Konstantin kozák hetman özvegyénél egy magyar honvédzászlóra talált, a melyet a kozák vezér 1849-ben Magyarország-ból hozott. Beküldte a zászló rajzát is s a kiállítás rendezősége most a magyar nő közvetítésével meg fogja próbálni a zászló visszaszerzését.

Az influenza az ilyen nedves, hűvös őszi időben rendszerint már jelentkezni szokott itt-ott, habár járványserűen még nem is lép föl. Orvosi körökben már újból foglalkoznak ezzel a titokzatos betegséggel. A berlini Medizinische Wochenschrift legújabb számában Goldschmidt dr. egészségügyi referens megbízható statisztikai adatok alapján bizonyítja, hogy az állati limfával való oltás, illetőleg újraoltás némi oltalmat ad az influenza ellen. Goldschmidt dr. különösen azokra a tapasztalatokra támaszkodik, a melyeket a legutóbbi influenza-járvány idején a német hadseregben gyűjtött. Azt tapasztalta ugyanis, hogy a katonák közül sokkal kevesebben kapták meg az influenzát, mint a polgári lakosság ezreiből, holott más epidemia a sűrű együttlakás következtében sokkal jobban sanyargatja a katonaságot, mint a polgárságot. Halottja is kevesebb volt az influenzának a kaszárnyákban, mint azokon kívül. Az oltási jegyzőkönyvek gondos tanulmányozása révén kiderítette Goldschmidt dr., hogy a német hadseregben különösen azokat döntötte ágyba az influenza, akiket nem fogott az oltás, valamint hogy a halottak legtöbbje is ezek közül került ki. Mindebből azt következteti a katona-orvos, hogy az oltást, illetőleg az újraoltást az influenza ellenszerének kell tekinteni s hogy ez a betegség okvetlenül rokonságban van a himlővel.

Kérvény a képviselőházhoz. Zemplén és Szatmár vármegyék megküldték — pártolás céljából — meggyének is azon feliratot, melyben a képviselőháztól a közig. tisztviselők fizetésének 20%-al való fel-emelését kérik. Kérvényüket főkép azért indokolják, hogy most, midőn az állami tisztviselők fizetését az egész vonalon emelni szándékoznak, méltányos a közig. tisztviselők elég szomorú viszonyaira is gondolni.

Cigányok után. Szabadka város rendőrsége cigányokat hajszolt föl a batárban. De nem igen álltak a nyomozást. Megugrott az egész banda, azonban egy nagy csapat bolmit hátra hagytak. Nyakkendők, vég vásznak, fejkendő, egy egész vagyon az, amit ott hagyott az üldöző rendőrség kezében a megszökött banda. A rendőrség most ártit Szedegre, hogy nem-e odavalók a talált holmik.

Orvost keresnek. Járek község, miután az eddigi 500 frtos fizetésre orvost nem kapott, felemelte a fizetést 600 frtra s ilyen feltételek mellett hirdet pályázatot az orvosi állásra.

Töltés-munkálatok. A szeged-újvidéki társasági utnak csurgói szakaszán levő töltés-javítási és homokozási munkálatokat az Ó Kanizsán e hó 18-án tartott árlejtéshez képest Schwimmer Mór fogja 2895 frtért teljesíteni.

A fehérkereszt-egyletnek Szabadkán az egylet központi másod elnökének, Tabódy József cs. és kir. kamarásnak bugyókódása folytán 500 tagu fiókja alakult. A szabadkai előkelő hölgyek a fiók-egylet érdekében felolvasás tartására is felkérték Tabódyt. A fiók egylet a lelencházat teljesen pótló s 10-14 éves gyermekekről gondoskodó intézményt készülni létesíteni, hogy a magyarságra nézve veszendő gyermekek megmentessenek.

Hymen. Gunde Henrik főgymnaziumi tanár nőül vette Temerinben Gasz Mariska kisasszonyt.

Akasztófa-virág leszakítja. Zsámboki Istvánné, Ó-Kanizsai lakos, nem akarja respectálni az enyém és tied közti különbséget, mi miatt az ellenkező nézetben levő hatóságok, hatósági közegek, dutyi stb-vel többször vala neki közeli érintkezésbe jövele, ily alig egy pár hete, hogy kieresztették a börtönből — hol lopás büntetése miatt pihent el egy ideig — f. hó 18-án este meg már az armányos szabadkai csendtöze tette nála látogatását s hogy a szabadkai Tauszig-féle rőfőkereskedésből elorzott kelméket lelt nála, fiával Zsámboki Györggyel egyetemben elszállásolta az Ó-Kanizsai dutyiba, továbbá intézkedésig. A magánosságba jutott hölgy akasztófa virágnak nyilván eszébe jutott ezen dal a „Pelekesi Nótárius“-ból: „Akasztófa szép halál, mindenki, — kár, hogy reá nem talál ki érdemi.“ Ennek befolyása alatt gondolt egyet és aszerint cselekedve, ki-mondhatlanul madzagára felakasztotta magát. Azonban mielőtt teljesen megfulladt volna, délebedet vivén neki, levágták a szép virágzálat. És ha Szécsényinek igazza volt midőn azt mondta: „Az apagyilkosnak is meg kell kegyelmezni“, — ugy az is helyesen eszelekedett, ki ezt a virágot levágta.

Pusztai átkébelezés. A Turia községhez tartozó Szőreg pusztai 1892. évi január hó elsejétől kezdve az újvidéki kir. adóhivataltól az Ó-becsei kir. adóhivatalhoz kebelezetett át.

Erdekes esküvő. Bodrics József, a szabadkai előkelő művészetű és vagyonu cimbalmos, f. hó 21-én, a szt. Rókus egyházban, Szabadkán, Pukkel György jónévi szállodás kedves leányának, Margitnak esküdtött örök hűséget. A nemrég Amerikából sok ezressel és drágasággal hazavitorlázott cigány művész most már tehát a boldog kikitőbe szállott.

Báró Vesselőnyi Miklós szobra. Szabadka vármegye báró Vesselőnyi Miklós szobrát szándékozik emelni Zilahon; e célból gyűjtést indít s meggyéket is felszólította a hozzájárulásra.

Idegenek névsora a „Vadászkürti“ szállodában november 20-23-ig: Szemző Mátyás földbirtokos, Pusztai-Kula. Lábán Rudolf cs. és kir. ezredes és ezredparancsnok, Budapest. Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, Budapest. Gedeon Mihály miniszteri fogalmazó, Budapest. Bertalan Lajos műszaki tanácsos, Budapest. Bolla Mihály műszaki tanácsos, Budapest. Józsa László kultur főmérnök, Budapest. Reók Iván kir. főmérnök, Budapest. Weis Ödön ker. utazó, Budweis. Gróf Khuen Károly földbirtokos, Mitrovica. Urbanszky ker. utazó, Bécs. Wolf György gyáros, Heidelberg. Pettel János

cs. és kir. udvari költőgyáros, Bécs. Vizi Dezső állami hivatalnok Deés. Quittner Lajos ker. utazó, Bécs. Reis Adolf kereskedő, Bécs. Reis Jakab kereskedő, Bécs. Schwartz Sámuel lókereskedő, Kecel. Sekules Ignác lókereskedő, Kecel. Fleischer tesvérek lókereskedők, Tass. Czeisel marhakereskedő, Szabadka. Bleier marhakereskedő, Szabadka. Sonnenschein marhakereskedő, Szabadka. Albert marhakereskedő, Szabadka. Wolf marhakereskedő Mohács. Weis marhakereskedő, Mohács. Rosenfeld marhakereskedő Mohács. Varga Sándor ker. utazó, Budapest. Dr. Vancsó Pál ügyvéd, Budapest. Deutsch Mátyás kereskedő, Vác. Dr. Kék Lajos ügyvéd, Apatin. Schön Sámuel lókereskedő, Budapest. Reiter Bernát ker. utazó, Pécs. Heuman Lipót kereskedő, N.-Váradi. Kleinlercher Péter ker. utazó, Budapest. Löwenthal Mór kereskedő Budapest. Lichtenekert János, birtokos, Szabadka. Braun Károly ker. utazó, Budapest. Herzog Mór kereskedő, Eszék.

Városi ügyek.

Közyülés. Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága 1891. évi november hó 25-én délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat a Falcione Gyula-féle turesedésben levő ösztöndíj állomáshoz Matzitz Pál javára történt adományozása tárgyában. 3. Czerwenkovits Sándor városi kiadó kérvénye kiadói állásától leendő felmentése és a lajstromozói állás elnyerése iránt. 4. Karnász Kálmán városi lajstromozó kérvénye az esetleg megüresülő városi kiadói állásra leendő megválasztása iránt. 5. A baja-zombor-újvidéki helyi érdekű vasút engedélyeseinek megkeresése e vasút vonal kiépítéséhez leendő anyagi hozzájárulás iránt. 6. Az újonnan épült honvédlaktanyának, a honvéd helyőrség részére történt átadásáról felvett vegyes bizottsági jegyzőkönyv. 7. Szabadka szab. kir. város tanácsának átirata egy bácsvármegyei szini kerület létesítése tárgyában. 8. Szauerborn Károly lemondása legtöbb adófizetői jogcímen 1892. évre megállapított városi bizottsági tagságáról. 9. Knipl Gáspár polgári kaszinó szolgálta felebbezése a terhére rótt borcsempészet tárgyában hozott tanácsai határozat ellen. 10. Kecskemét törvényhatósági bizottság felruházott város átirata a városi törvény nemely határozmányainak módosítása céljából az országgyűléshez intézett felirat pártolása iránt. 11. Városi közigazgatási bizottság bejelentései az illetékekről igazolatlanul elmaradt tagok tárgyában. 12. Fizetési előleg iránti kérvények. 13. Időközben beérkező ügydarabok. Zomborban, 1891. évi november hó 21-én. Dr. Csuhás Benó s. k., polgármester.

Jóváhagyás. A pénzügyminiszterium a fogyasztási adók iránt kötött bérszerződést, mely szerint az 1892—1894-ik évekre ezen adókat a város az eddigi bérösszegeknél 5% al olcsóbban, vagyis 71206 frt helyett 67635 frt 70 kron és pedig: 1892-re feltétlenül, 1893. és 1894-re pedig feltétlenül, helybenhagyta.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ november hó 22-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „II. Vilmos württembergi király.“ (II. Vilmos württembergi király és Sarolta württembergi királyné arcképeivel.) — „Szabolcska Mihály költeményeiből: 1. Ünnepi harangozó. 2. Ebren. 3. Indulás előtt. 4. A mi házuk.“ — „Nemzetközi bünbarlangok.“ Egy angol rendőrgyűnök naplójából. — „Az 1891—92-iki tél időjárása.“ — „Az új hercegsprímás eddigi otthona.“ Győrvidékitől. Vaszary Kolozs hercegsprímás háloszobájának és dolgozó-szobájának rajzával. Hány Gyulától. — „A szegedi tanyák ünnepe.“ (Képekkel az október 25-iki szegedi ünneptől: 1. Gróf Tisza Lajos és Munkácsy Mihály 2. Börge-paprikás főzése. 3. Barna János öreg juhász. 4. Legények csoportja. 5. Lányok csoportja.) Kovács Jánostól. — „Vázlatok a francia forradalomból.“ (Képekkel: Katonák, gondoljátok meg, hogy négy ezredév néz le reátok ez emlékekről.) — „Dr. Hirschler Ignác.“ (Arcképekkel Cserna Károlytól.) — „Egy fiatal gróf halála.“ (Gróf Batthyány Géza arcképeivel.) — „A győri bencés gimnázium és a győrszentiváni leánynevelőintézet.“ (Képekkel.) — „A pécsi dalárda jubileuma.“ (Képekkel.) Dr. Ágh Timóttól. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Egyház és iskola. — Mi ujság. — Egyveleg. — Sakkjáték. — Képtalány. — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naplár. — „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“ kal együtt 3 frt — Ugyancsak a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 1 frt.

„A Hét“ 47. száma Csiky Gergely arcképeivel jelent meg, Kozma Andor gyönyörű méltatása kíséretében. Novellát Szomaházy István és Petelei irtak e füzetbe. Érdekesek a Hét „Kronikái“ a delegációról és a fővárosi választásokról. Továbbá Abonyi Lajosról, „A siróki románc“ ötletéből egy érdekes nagyobb essai Vadnai Károly tollából. Költemények Szabolcskától, Tolnay Jenőtől. Sok érdekesnél érdekesebb apróság. Zene. Irodalom. Divat. „A Hét“ előfizetési ára félve 5 forint. Mutatványszámokat kívánatra küld „A Hét“ kiadóhivatala VII. Erzsébet-körút 6.

Levél a túlvilágról.

Egy megyénkbeli ügyvéd a napokban a következő tartalmu levelezőlapot vette:

„A váltó féle tárgyalásban semmi halasztást ne adj, hanem az értesítéshez képest légy szives szigoruan letárgyalni, ha szükség felebbezni, engem, mint megkértelek, rögtön értesíteni; az ügy becsületlenséghez van kötvé, váltói levén, legrovidebb uton ne engedj a fiatal embernek levegőt, hogy megsalatkozzuk; ki az előadó? Szolgája Keresztes József.“

Mikor e sorokat elolvasta, egész valóját hideg borzongás futotta át. Levelet irt neki Keresztes József, aki már vagy hét esztendeje, hogy meghalt. Levél egy halottól! Hát még a sírjában se hagyja békén azt a szegény fiatal embert, kinek nem szabad levegőt kapni! Az persze nebezen ment ügyvédünk fejébe, hogy

miféle alkalmatossággal küldte el Keresztes a levelezőlapot zordon kriptájából. Bizonyosan a boldog túlvilági kényelmet élvezi s ha testét szét is marcangolták a csunya férgek, lelke valami gyönyörű menyébbi íróasztal előtt fogalmazta meg a sziguru parancsot.

S mondja még valaki, hogy a túlvilágon nem ismerik a polgáriasság egyik legszebb vívmányát: a m. kir. postát.

Pedig a dolog másként nem történhetett, mint úgy, hogy a m. kir. postának a túlvilágon is vannak levélszekrényei, honnan előttünk eddig ismeretlen kezek időközönként összeszedik a megboldogultak leveleit s azokat a m. kir. posta segítségével kézbesítik a földi címzeteknek, — mert a fent szóról-szóra idézett levelezőlapot a m. kir. posta, — jöllehet Keresztes már rég elhunyt, — 1891. november hó 22-én pontosan kézhez juttatta.

Ügyvédünk egész megzavarodott ezen különös feltevéstől, jobban megnézi a levelezőlapot, s mit lát? A levelezőlap 1876. január hó 15-én kelt s akkor fel is adatott K...n, mint azt a kivatalos lebélyegzés is bizonyítja.

De hiszen akkor Keresztes még élt!

Gondolatai kezdtek összekuszálódni s nehéz nyomást érezett agyában. E szerint tehát még sem a túlvilágról íratott a levél! De ha 1876. január 15-én adatott fel, hogy kézbesíthették 1891. nov. 22-én?

Majdnem az örülés környékezte s nem tudott semmiféle elfogadható magyarázatot adni a dolognak.

Szerkesztőségünkbe hozták a klasszikus levelezőlapot; összes munkatársaink három napra bezárkóztak egy sötét szobába s elmélkedtek, a negyedik nap sápadtan, fáradtan a nagy lelki kimerültségtől összeültünk s szerkesztőségünk telepatikus szakértőjének, egy túlvilági hatalom által sugalt magyarázatát fogadtuk el megfajtásul a dolognak:

Keresztes a levelet megírta ugyan 1876. január 15-én, de nagyon el lévén foglalva teendővel, elfelejtette azt a földön postára adni. Meg is halt, de a levél zsebében maradt. S mikor — a más világon — zsebének kutatása közben ráakadt, lelkiismeret furdalás szállta meg... Buskomorság vett rajta erőt, mi a menyébbieknek is nagyon feltűnt.

A sok kérdézősködésre előadta levertségének okát, mire egy a túlvilág és a föld levélforgalmának ismerőse felkiáltott:

— Hát nem tudod boldogtalan, hogy a m. kir. postának a mennyek ambradus birodalmában is vannak levélszekrényei.

A buskomor arc mosolygóvá változott, a redők eltűntek, a mikor a 296-ik számú menyéi levélszekrény tartalma a fenti levelezőlappal súlyosabb lett.

Ezen geniális felfedezés közlésekor azonban, a címzett földi ügyvédén vett erőt a legnagyobb melancholia. Hogyan felel ő most — e levélre? Hogy juttatja a feleletet Keresztes kezéhez? Vajjon a menyéi posta is oly pontos, mint a földi?

Ujra szerkesztőségünk véleménye kéretett ki.

Miután azonban telepathikus munkatársunkat már az előbbi experimentum is annyira kimerítette, hogy idegeit a biztos katasztrófának nem merjük kitenni: felkérjük nemesszivű olvasóinkat, közöljenek velünk egy alkalmas módot a folytonos idegrohamokban szenvedő földi ügyvéd megnyugtására.

Előleges értekezlet a baja-zombor-újvidéki vasút ügyében.

A főispán ur meghívása folytán pénteken (e hó 20-án) mintegy 30 városibizottsági tag gyűlt össze a megyeházának egyik kis termében szűkebb körű s inkább bizalmas jellegű értekezletre. Azon bizottsági tagok gyűltek itt össze, a kik a város közügyeiben a legtevékenyebben szoktak részt venni. Célja volt az értekezletnek előzetesen tájékozódni a tervezett baja-zombor-újvidéki vasút ügyében, nevezetesen megbeszélni már eleve is, hogy a város mily arányban hajlandó hozzájárulni a költségekhez.

Főispán ur üdvözölte mindenekelőtt az összegyűlt tagokat s röviden kifejtve az ügynek városunkra való fontosságát, jelezte, hogy ezen értekezlet a gazdasági és pénzügyi bizottságnak, ugyszintén a tanácsnak a teendőit könnyíteni van hivatva. Fölbívtva egyben a város polgármesterét, hogy olvassa föl Latinovits Ernő és társai engedményeseknek a város közönségéhez intézett kérvényét.

A kérvény utal a vasút kiépítéséből a városra, mint — ez esetben — vasuti gőcpontra háramló előnyökre s kéri a város közönségét, hogy a mintegy 3 millió 800 ezer forintra rugó költségekhez járuljon hozzá 200,000 frttal. A töke a kérvény szerint különben is visszatérítetik s addig is, a mig ez megtörténik, 5% jövedelmet hozhat.

Polgármester, mielőtt a tárgy érdeméhez szólna, tájékoztatólag megjegyzi, hogy a közutakról és vámokról szóló 1890. évi t. c. 13. és 23. § ai értelmében a kormány föl van hatalmazva a szükségesnek mutakozó műutak kiépítésére 10% pótdadót kivetni. Városunkat ez idő szerint 3% terheli e címen. Mostani viszonyaink szerint a gákovai és az ó-sztapári utak lennének kiépítendő, a mi hozzávetőleges számítás szerint 170,000 frtba kerülne a városnak. E költség azonban el esik, ha a szoban forgó vasut a nevezett két uton kiépítetik.

A további felszólalások között legbehatóbban foglalkozott az ügy érdemében Barthal József. Ő nem tartja hasznosnak a tervezett vasutat Zomborra nézve. Szerinte minden vicinális vasut bizonyos speciális gazdasági célból épül, pl. az arad-csanádi a szesztermékek, a barcs-pakraci az erdőtermékek és a mármárosi a sótermékek szállítására. Az ilyeneknek aztán van jövőjük. De a tervezett vasut ily speciális cél szolgálatába nem állhat.

Fölhossa, hogy a jelenlegi bácskai vicinális vasutak csak alig tudnak 1 1/2% eredményt fölmutatni s részvényeiknek árkeletük nincsen, pedig gazdag községeket érintenek. Reánk nem bír oly fontossággal, a tervezett vasut, mint pl. csak Hódáságra nézve is, mert nekünk már van vasutunk. Hódáságh is aránylag csekély összeggel (30,000 frtot) ajánlott föl. De határozottan veszítünk a sztapári és a gákovai utakon vámpénzt, a mi évi 1000—2000 frtra rug. E mellett a községek gabonájukat sem fogják az eddigi mérvben hordani a mi piacunkra, hanem egyenesen tovább viszik. A vasut jövedelmezőségére számítani szerinte nem lehet. Utal a város egyéb szükségletére, pl. csatornázásra és más irányu utak kiépítésére. Ajánlja, hogy a város öt évi részletekben adjon összesen 10,000 frtot és a járásföldekből ingyen telket, a mi 5—10 holdat tehet ki.

Mihailovits Miklós (nyug. kir. táblai elnök) csatlakozik a Barthal véleményéhez.

Dr. Czvetkovits Péter nagyobb összeget vél megajánlatónak.

Polgármester szerint esetleg a baja-dombovári vasut által egyenesen Fiumével és így a tengerrel lehetünk összekötésben, a mi szünetlen előny. Tekintetbe veendő szerinte, hogy a községek polgáraitra nézve sokkal hozzáférhetőbb lesz városunk; hiszen Szabadka ugy is oda kívánja már a megye székhelyét, tehát ez iránt is biztosítandó Zombor. Emellett meg a miniszterium fölemeli a közüti pótdadót esetleg 10% ra, ki kell építenünk e két irányban a 170,000 frtos tétet s annak föntartására ez összeg 15%-át fordítanunk. A 10,000 frtnyi összeget szégyenletesen csekélynek tartja.

Főispán szerint utunk Prigl-Szt. Iván és Militics irányában vasutal vannak biztosítva, Bezdán, Szivác és Apatin felé ki vannak építve, most tehát a gákovai és a sztapári van soron. A miniszteriumnak tudomása van a tervezett vasutról és éppen azért nem emelte föl eddig utadónkat, mert tudta, hogy a város e vasuthoz fog hozzájárulni. A Barthal által indítványba hozott összeget szintén kevésnek tartja; inkább ne járuljunk hozzá semmivel, mintsem ily valóban csekély összeggel. A polgármester indokaihoz hozzátesszi még azt is, hogy ha most mulasztást követünk el e vasutépítés ügyében, ugy az utódok is nagyon könnyen megszólhatnak bennünket, különösen, ha a mi szűkebb körűnkön múlott annak ki nem építése. Oly szemrehányás volna ez, a milyent a város érdekeit szíven viselő ember el nem tudna viselni. Ismétli főispán is, hogy a vasut életszélvel okvetlenül kiépítendő volna a 170,000 frtos két műüt, s annak föntartására is évenként ez összeg 15%-át kellene még kiadnunk. De hogy a város közzgazdaságára vonatkozólag mily előnyrel járna e vasut, meg kell kérdeztünk iparosainkat s kereskedőinket, „a mit a vámon elvesztünk, megnyerjük a révén.“ — De e mellett tekintetbe kell vennünk azt is, hogy a város a megye központja. Kóvár is építettett pl. 150,000 frtos megyeházat és Kóvár ma nem megyezéshely, a megye palotája is kaszánya lett. Tennünk kell valamit ezért is. Pedig ha megszűnénk megyezéshely lenni, kiszámíthatlan veszteség lenne az a városra nézve. A 200,000 frtot soknak, de a 10,000 frtot kevésnek tartja.

Dr. Krónits István 100,000 frtot hajlandó meg-szavazni.

Barthal most már 50,000 frtot kíván megadni 10 évi részletekben, a mi még néhány fölszólalás után egyhangulag elfogadott, azon megjegyzéssel azonban, hogy ez összeget az utadóból fogja a város fizetni s kieszközölendő, hogy ez idő alatt újabb utadóval ne terheltessünk.

Törvénykezés.

A Tomics-pör befejezése. E hó 19-én hirdette ki az újvidéki törvényszék Tomics Jása, a Bizs-tava szerkesztője előtt a kuria ítéletét. Az első bíróság tudvalevőleg életfogytig tartó fegyházra ítélte a vádlottat, a ki a Branik szerkesztőjét, Dimitrijevicset, harmadéve az újvidéki pályaudvaron megölte. A királyi tábla leszállította a büntetést tizenöt esztendőre, a királyi kuria pedig hat évre. A vádlott nyugodtan hallgatta végig a jogerős ítéletet s látszott rajta, hogy meg van elégedve. Híveiből vagy harmincan voltak jelen az ítélethirdetésnél. Legközelebb kegyelmet fognak kérni a számára s azt hiszik, hogy a felségfolyamodásnak foganatja lesz. Tomicsot, a ki ekkor vette föl először a rabruhát, Illavára fogják kísérni.

A bűnügyi költségek behajtása. A pénzügyminiszter részletes utasítást intézett a pénzügyigazgatóságokhoz a bíróságok előtt felmerült bűnügyi költségek behajtásáról szóló 1890. XLIII. t. c. végrehajtása tárgyában. Az utasítás szerint: A behajtás alapját képező tartozási kimutatásokban fölüntetett összegek a közadók módjára hajlandók be s az állam rendes bevételéi közt számolandók el. Az összegek végrehajtás utján való behajtása csak a kézbesítéstől számított nyolc nap letele után foganatosítható. A zálogolás foganatosításától számított tizenöt nap alatt az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz intézett felszólalásnak halasztó hatálya van. Ha a bűnügyi költségértimények a végrehajtás folyamán behajthatlanoknak bizonyulnának, az esetben, ha közhivatalt vagy hivatalnokot mulasztás vádjá nem terhel s a behajthatlanú vált összeg száz forintot meg nem halad, a térítiményt saját hatáskörében írja le a pénzügyigazgatóság, ellenkező esetben, t. i., ha mulasztás forog fönn, vagy az összeg száz forintnál nagyobb, a pénzügyminiszterium határozatát kéri ki.

Közzgazdaság.

Vásárunk. A vasárnap és hétfőn megtartott országos vásárunk megint nem valami jól ütött ki, a minthogy ez rendszeren történni szokott az utóbbi években. Az eddigi őszi vásároknak legjelentékenyebb tárgya volt a marha, a mi e hó 22-én és 23-án is oly csekély számban volt, hogy gyakran egy egy hetipiac is fölülmulja azt. Csekély volt tehát a fölújított állomány, de a vevők se valami nagy számban mutakoztak. Átlag legjobb vásárunk volt — ámbar ezek se igen dicsekedhetnek — a szűcs-, szabó- és szűrszabó iparosoknak. A többi iparosok cikkei is csekély keresletnek örvendtek. Gyöngye volt minden tekintetben az ez évi utolsó vásárunk.

Ha
het
24 E
25 S
26 C
27 F
magya
hó 3-
a) 40
c) 500
konyha
A kán
miket
mekk
c) a ta
lyettesi
kik tan
el vann
modv
viseletre
urhoz
reggeli
jenek m

Iparosok képzése. A kereskedelmi miniszter körrendeletét intézett a másodfokú iparhatóságokhoz, a melyben figyelmezteti azokat a képzés igazolásánál előforduló szabálytalanságokra s kimondja, hogy most már a munkakönyv tekintendő a képzés szabályszerű bizonyítási eszközének, noha ezáltal is megmarad a hatóságoknak az a joga, hogy a folyamodók bizonyítékait szabadon mérlegelje.

Városok népessége. A „Budapesti Közlöny“ statisztikai táblázatát közöl ama magyar városok és nagy községek népességéről, melyek lakossága a 10.000 lelket fölülmúlja. Összesen 109 ilyen helység van, ezekből meggyenkben vannak a következők (az első szám a polgári, a zárjel közötti a polgári és katonai népességet tünteti fel): Szabadka 72.737 (73.526), Zombor 26.435 (26.889), Zenta 25.725 (25.731), Ujvidék 24.717 (25.180), Ó Bece 16.065 (16.071), Ó Kanizsa 15.494 (15.501), Apatin 12.818 (12.826), Szt. Tamás 11.728 (11.734), Ada 11.074 (11.080), Topolya 10.816 (11.030). Zombor népesség tekintetében az ország városai között a 24 ik helyen áll.

Eremélyázat iparosok számára. Az országos iparegyesület a hazai iparosok buzdítására és szerzett érdemeik elismerésére több érem kiadását határozta el. 1. Diszérmet oly iparosok számára, kik gyakorlati működésükkel a hazai ipar előmenetelét idézték elő. Ezt az érmet az illető iparos működésének jelentékeny voltához képest aranyban, ezüstben és bronzban adják ki. — 2. Diszérmet amaz iparosok részére, kik a rendszeres műves iparban (kézművesség) ipari jelességük által kitűnnek. Ez érem lehet ezüst és bronz. — 3. Diszérmet oly iparosoknak, kik a kor igényeinek és a külfölddel való versenyképesség feltételeinek megfelelő ipartelep (gyár, műhely) hoztak létre, s annak helyes vezetésével versenyezni képesek. Az érmet ezüstben és bronzban adják ki, a telep mértékéhez és a berendezés és üzem tökéletességéhez képest. — 4. Diszérmet azok számára, kik iparukat művészeti irányban fejlesztik és e tekintetben figyelemre méltó sikert képesek felmutatni. — A pályázat az igazgatósághoz 1891. évi december hó 31-ig nyújtandó be. Pályázatra minden Magyarországon lakó, illetőleg Magyarországon iparteleppel bíró egyén jogosítva van. — Jutalmazni kívánja az egyesület ezenfelül a gyári szakvezetőket, kézművesegédek és gyármunkásokat, kik szorgalmas és buzgó magukviselettel által érdemeket szereztek. Pályázhatnak nők is. A jutalom ezüst és bronz diszéremben és azzal járó elismerő okmányban áll. E pályázat színtén a fenti határnapig adandó be. — Továbbá a Szabóky Adolf-alapítványból 10 drb. cs. és kir. arany ösztöndíjat kap egy előretörő iparossegéd. A pályázni kívánó bélyegmentes folyamodását 1892. január 1-ig köteles beadni. — Végül kiad az egyesület a Posner K. L. féle alaptól két részletben tíz darab cs. és kir. aranyat három haladó iparossegéd buzdítására. Pályázati határidő ugyan csak 1892. év január 1-én jár le.

Gazdátlan postai küldemények. Nem ritkán szokott megesni, hogy egyes leveleket nem tud kézbesíteni a posta, mert címzett ismeretlen azon a helyen avagy elhalt stb., a levél íróját meg még kevésbé puhatolhatják ki. Megesik ez egyéb küldeményekkel is, nem csak levéllel. A kézbesíthetetlen küldemények arányát világosan megmutatják a nemrég közzé tett hivatalos adatok. Ezek szerint hazánkban a mult év folyamán nem kevesebb, mint 143,995 postai küldeményt (az előző évinél 6137-el többet) nem lehetett kézbesíteni, még pedig a tulajdonilag legnagyobb részt, 113.000-et azért, mert a feladó helytelenül címezte a küldeményét. Érdekes az, hogy a nem kézbesíthető összes küldemények közül csakis 31.008-at lehetett a feladónak visszaszolgáltatni, míg 103 304-et, jobbra leveleket, meg kellett semmisíteni, mert meg azoknak bizottsági felbontása után nem lehetett a feladónak ki és hollétét megállapítani. 55 küldeményt eladtak s a befolyt értéket az ismeretlen feladók javára letétbe helyezték. 9628 küldemény pedig okmányokat tartalmazván, azok őrizet alatt állanak az illető postagazgatóságoknál.

Naptár.

November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Kedd	Ker. János	Emília, Kriz.	12 Al. János
25 Szer.	Katalin sz.	Katalin	13 Arany sz. J.
26 Csüt.	Konrad pk.	Konrad, Árp.	14 Fülöp ap.
27 Pént.	Virgil pk.	Virgil	15 Guriás

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Lemondás folytán megüritült kulai római katolikus magyar és német ajku kántori állásra, **f. évi december hó 3-ára**, pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelmei: a) 400 frt o. é.; b) egy hold (1000 ö) szántóföld; c) 5000 lélek utáni stóla; d) szabad lakás: 3 szoba, konyha, kamra, pince, istálló, fűszer és házi kert. — A kántor kötelemi: a) az összes kántori teendők, a miket személyesen tartozik végezni; b) az iskolás gyermekek és a népnek az egyházi énekekbeni oktataása; c) a tanítókat esetleg betegségük alatt az iskolában helyettesíteni. Pályázatra csak oly egyének bocsáthatók, kik tanítói oklevéllel, illetve kántor-tanítói képesítéssel el vannak látva. A pályázók köllőleg felszerelt folyamodványokat a kulai róm. kath. egyházközség képviselőre címezve nt. Martin József esperes-plébános urhoz Filipovára küldjék be, s a fent kitűzött napon reggeli 10 órákor tartandó próbára személyesen jelenjenek meg.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a legutóbbi „Bácska“, „Zombor és Vidéke“ és „Bácskaer Volksblatt“-ban az építő bizottság által a kupuszina községi népiskolának felépítésére vonatkozó „versenyfőnyelvényi hirdetés“ téves alapon lett Janicsek József építész ur által közölve, miért is azt érvénytelennek nyilvánítom és az erre vonatkozó pályázatot később fogom közzétenni. Kupuszinán, 1891. november 23-án.

Dr. Kovács Kálmán,
plébános.

Alkalmazást nyer.

Kerestetik egy 300 frt évi fizetéssel, szabad lakással, 40 frt fűtési, 25 frt tisztogatási, 8 méter fa és 2 frt fahordatási átalánnyal javadalmazott tanyai népiskolához ideiglenes minőségben alkalmazandó néptanító, ki állását azonnal elfoglalhatja, és végmegegerősítésre rövid idő alatt számíthat.

Ó-Kanizsán, 1891. évi november hó 8-án.

MARTON MÁTYÁS,
plébános, iskolaszéki elnök.

3-3

6921. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Gajdobra községében üresedésben levő s 300 frt fizetéssel egybekötött községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **f. évi november 26-áig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november 10-én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

7154. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében előléptetés folytán üresedésbe jött és 180 frt évi fizetéssel ellátott gyalog közrendőri állásra pályázatot nyitattam.

Felhívom mindazokat, kik pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, Paraga község előljárójának, **f. évi december hó 1-ig** nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november hó 15.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

2-1

7049. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bukin községében a rendszeresített segédjegyzői állásra, mely 400 frt évi fizetés és természetbeni lakás, esetleg 50 frt lakbér javadalmazással van összekötve, pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi november hó 29-éig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november hó 10-én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-2

13592. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert Ferenc ügyvéd végrehajtónak Vodenicsár Vilim Anna végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1869. számú tjkvben foglalt Vodenicsár Józsefné szül. Vilim Anna nevén álló A. † (5637-5639.) hr. 307. ö. i. számú ház és 261¹/₁₅ ö. beltelekre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi december hó 23-ik napján délutáni 3 órákor** ezen telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi szeptember hó 18-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság

Radány Péter,
kir. törv. bír.

3488. szám.

1891.

Kukorica eladási hirdetmény.

Az apatini „Sechstl“ és a Bogojeván levő gubacsmagtárakban elhelyezett 1266 és 686 méter-mázsa csöves kukorica az alulirt erdőhivatal iró-dájában **f. évi november hó 30-án reggeli 9 órákor** megtartandó árverésen felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirt erdőhivatalnál, nemkülönben a kukorica minősége is az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1891. november 17-én.

M. kir. erdőhivatal.

5565. szám.

1891.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1165/közgy. 1891. szám alatt kelt építési engedélye alapján alulirtot által közhírré tétetik, miszerint Bajsa községben a községi rendőrség elhelyezésére szükséges helyiség 441 frttal előirányzott felépítése nyilvános árlejtés útján fog a legolcsóbban vállalkozónak kiadatni.

Felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy a fentebb jelzett vállalati összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva, a nyilvános árlejtés határnapján **folyó évi december hó 5-én reggeli 9 órákor** Bajsa községhezánál jelenjenek meg, — az árlejtés feltételei, ugy a térarajz és költségvetés az árlejtés határnapjáig a főszolgabíró hivatalos helyiségében, az árlejtés napján pedig a helyszínen betekinthező.

Topolyán, 1891. évi november hó 5-én.

Főszolgabíró hiv. távollétében:

MEZEY IMRE,

szolgabíró.

3-2

13593. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert Ferenc ügyvéd végrehajtónak Goldschmidt Johanna végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 272. számú tjkvben foglalt Goldschmidt Johanna nevén álló A. † (756-758.) hr. 94. ö. i. sz. ház és 295⁵/₆ ö. beltelekre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi december hó 18-ik napján délutáni 3 órákor** ezen telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi szeptember hó 27-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság

Radány Péter,
kir. trvszéki bír.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Brand Anna apatini lakos végrehajtónak Folland Ferenc örökösei apatini lakosok végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró-ság) területén lévő, Apatin község határában fekvő, az apatini 1177. sz. tjkvben foglalt kiskoru Folland Rozina, Teréz, Mária, Katalin, Anna, Erzsébet és György nevén irt A. 1. sorszám alatti 1265 hr. sz. 125 ö. 1. sz. ház és I. alatti belkertetből álló egész ingatlanra az árverést 800 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1892. évi január hó 14-ik napján délutáni 9 órákor** Apatin községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi október hó 26-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság

Ráios Lyubomir,
kir. trvszéki bír.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy **Szt.-Tamáson** az eddigi

„Glatz-féle vendéglőt“

mely a város közepén fekszik, **megvettem**, azt **megnagyobbítottam** és **minden kényelemmel** berendeztem. **Jó ételek és italokról**, valamint **pontos szolgálatról**, úgy a **legjutányosabb árakról** gondoskodtam. Midőn tehát vendéglőmet az utazó község figyelmébe ajánlani bátorodom, maradtam

tisztelettel

JARMER LIPÓT

vendéglős (ezelőtt a nagyvendéglőben)

Szt.-Tamáson.

3-2

1762. szám.

közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A vármegyei törvényhatóság által jóváhagyott 1156/közs. 1891. számú községi szabályrendelettel szerzett községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratik ki.

Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások u. m.:

1. egy 240 frttal javadalmazott őrzetői állás;
2. két, egyenként 200 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás.

Községi rendőrtől csak oly egyén nyerhet alkalmazást, aki;

- a) magyar honpolgár;
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 60-at pedig el nem érte;
- c) feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű;
- d) teljesen egészséges;
- e) irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja;

f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végze.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. az 1879. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek;
2. a hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek;

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;

4. végül előnyök tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenység. Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal és hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandók olyképp, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények a fentiek szerint okmányolva, alulírott eljáráshoz **f. évi december hó 1-ig** benyújtandók.

A ruházatot a rendőrök a sajátjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók.

Kelt Bogojeván, 1891. évi november hó 2-án.

Berecz Károly, György István,
jegyző. 3-3 bír.

8068. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Gákova községében megürült jegyzői és irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

A betöltendő jegyzői állás 712 frt készpénz fizetéssel, 2300 ölnyi földterület haszonélvezetével és szabad lakással van javadalmazva.

Az irnoki állás 300 frt évi fizetéssel.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az 1883. évi I. törvényeikk 6. §-a értelmében felszerelt és német nyelv bírását igazoló kérvényüket **f. évi december hó 10-éig** ezen szolgabíróshoz annál is inkább nyujtsák be, mert az utóbb érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Zombor, 1891. november hó 15-én.

POPOVICS DUSÁN,
főszolgabíró.

3-2

6453. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Ó-Becse községben ujonan rendszeresített rendőrhadnagy állásra, melylyel 600 frt évi fizetés van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok; felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket, melyből eddig viselt állásuk és képzettségük, valamint nyelv-ismereteik kivehető legyen, hozzám **f. évi december hó 20-ig** benyujtsák.

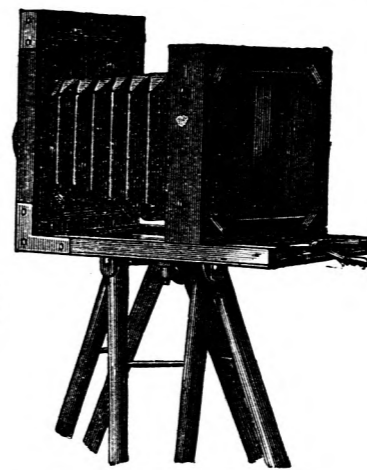
Ó-Becse, 1891. évi november hó 10-én.

GOMBOS BÉLA,
főszolgabíró.

3-2

SPORT!

Amateur-ök! Turisták!

Fényképezészek!

A legmulatságosabb, legcélszerűbb, leghasznosabb, egytuttal legdivatosabb „**Karácsonyi és ujévi**“ ajándék egy

Goldmann-féle fényképezési „Turista-Camera“.

Ezen gépek legolcsóbb, legpontosabb és legcélszerűbb bevásárlása nálam történhet, azért, mivel: 1. már 1858-ik év óta kizárólag azoknak készítésével és pontos összeállításával foglalkozom; — 2. gépeim, mint általánosan elismert kitűnő, pontos gyártmányok, minden kiállításon a legnagyobb elismerésben részesültek, olyannyira, hogy a külföldi gyártmányokkal is a versenyt diadalmasan kiálltam, sőt gépeim még a fényképezési művekben is az illető szaktanárok által mindenütt dicsérve és ajánlva felmiltetnek.

Egy teljesen összeállított „Turista-Camera“ áll: 1 Camerából (9×12), 3 kettős cassetta, 2 objektív deszkácska, 1 fekete beállító posztókendő, 1 botállvány a hozzátartozó triangulussal, 1 tájképlencse és táskából,

melynek ára összesen 35 frt

(lásd árjegyzékem 18-ik lapszámát).

Megrendelhető:

GOLDMANN REZSŐ és ANTAL fényképezési gépgyárában

BÉCS,

4-2

IV. kerület, Viktor-utca 14. szám.

➔ Képes árjegyzékemet kívánatra díjmentesen küldöm. ➔

6494. szám.

k. ü. 1891.

Arlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatti zombori kir. törvényszéki fogház, valamint a szóntai rabmunkaház 1892. évi szükségletére szállítandó buzaszalma, disznózsír fnyűkorommal, fenyőmag, nyírfaseprő, cirokseprő, lázi szappan, borecet, fagygyertya, méz, karbolsavas méz és vasgálic biztosítására **f. évi december hó 10-ének délelőtti 10 órájára** hivatali helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött arlejtést hirdet, melyre az árlejtési óhajtokat oly megjegyzéssel hívja meg, miszerint bánatpénzül (40) negyven forint készpénzben, illetve tőzsdé-áron jegyzett állampapírokban tevendő le.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban a kir. ügyészi hivatalban megtekinthetők.

Zomborban, 1891. évi november hó 11-én.

DOBÁK BÉLA,

kir. ügyész.

3-2

1178. szám.

kig. 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község elöljárói részéről közhírre tétetik, hogy a községi képviselőtestületnek f. évi ápril hó 22-én 13. sz. a. hozott határozatával o. é. 1127 frt 97 kr építési költségekkel megállapított, és a tekintetes megyei törvényhatósági bizottságnak 958/kgy. ex 1891. sz. alatti határozatával engedélyezett községi pásztorlak felépítésének biztosítására az árverési határnapot **f. évi december hó 10-én d. e. 9 órára** Rác-Militics községhezához tűzi ki.

Kikiáltási ár a költségvetésileg megállapított fenti építési összeg.

Az árverési feltételek és műszaki tervek a község jegyzői irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Rác-Militicsen, 1891. november hó 10-én.

Radoychich Endre, Becker Károly,
jegyző. 3-3 bír.

Állást keres.

Kisebb gazdaságban ispáni, nagyobb uradalomban esetleg kulcsári állást keres, földmives iskolát jelesen végzett gazdász, kath., több évi kitűnő gyakorlattal nagyobb uradalmakból. — Bővebb értesítést ad Bittermann Nándor könyvnyomdatulajdonos Zomborban.

4-2

Zombori kir. ügyészségtől.

6766. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

A Tovarisoa községben rendszeresített községi rendőri állásokra ezennel pályázatot nyitok.

Betöltendő lesz: egy rendőrzetői, 3 gyalog- és 2 lovas közrendőri állás. Az őrzetői fizetése évi 360 frt, a gyalogrendőröké egyenként 240 frt, a lovasrendőröké pedig évi 240 frt, melyhez fejenként 120 frt ló-tartási átalány is járul.

Pályázók feddhetlen előéletűket, korukat, egészségi állapotukat, nyelvismeretüket s eddigi szolgálatukat tartoznak kimutatni. Kiszolgált altisztek és csendőrök, továbbá kiszolgált katonák és csendőrök előnyben részesülnek. Ruházatukat önmaguk tartoznak sajátjukból beszerezni, de fegyverek s egyéb felszerelésekkel a község által láttnak el.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikére pályázni óhajtának, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi november 29-ig** Tovarisoa község elöljáróinál nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november 7-én.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3-3

6212. szám.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt Bács-Bodrogh megyei 6/1887. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi november hó 28-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolyán, 1891. november 15-én.

F. h. t.

Mezey Imre,

szolgabíró.

3-2

Házvezetőnőnek

helyben vagy vidékre ajánlkozok egy jó családból való, 44 éves, magánosan álló nő, ki e minőségben már alkalmazva volt. A magyar, német és szerb nyelvet tökéletesen bírja szóban mint írásban. Bővebb értesítés nyerhető **Zomborban, Csendes-utca 128. sz. alatt.** 4-2